

Biblioteka Pedagogiczna
w Piotrkowie Trybunalskim
Multimedialne Centrum Informacji i Promocji
oprac. Sylwia Brzeżańska

UNIwersYTET TRZECIEGO WIEKU

Zestawienie bibliograficzne w wyborze za lata 2006-2012

WYDAWNICTWA ZWARTE:

(Książki dostępne w Bibliotece Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim i/lub jej Filiach)

ALEKSANDER Tadeusz : **Andragogika : podręcznik akademicki**. - Radom ; Kraków : Instytut Technologii Eksploatacji - Państwowy Instytut Badawczy, 2009. - ("Biblioteka Pedagogiki Pracy" ; T. 199). - **S. 291-310** : *Uniwersytet trzeciego wieku*

Sygn.: **97688 W**

Sygn.: **34924 Filia Radomsko**

BAŁAZY Anna, JUROS Karol, JUROS Szymon : *Sens życia a poczucie własnej godności u słuchaczy Lubelskiego Trzeciego Wieku* // W: **Starzenie się z godnością** / red. Stanisława Steuden, Małgorzata Stankowska, Konrad Janowski ; Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II ; Towarzystwo Wolnej Wszechnicy Polskiej O/Lublin. Lubelski Uniwersytet Trzeciego Wieku. - Lublin : Wydawnictwo KUL, 2011. - **S. 95-114**

Sygn.: **101044**

Sygn.: **41953 Filia Tomaszów**

BUGAJSKA Beata : *Integracja międzypokoleniowa. Projekty realizowane w Uniwersytecie trzeciego Wieku w Szczecinie* // W: **Starzenie się a satysfakcja z życia** / red. Stanisława Steuden, Mieczysław Marczuk. - Lublin : Wydawnictwo KUL, 2006. - **S. 251-260**

Sygn.: **95239**

CZERNIAWSKA Olga : **Drogi i bezdroża andragogiki i gerontologii : szkice i rozprawy**. - Łódź : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej, 2000. - 206 s.

Zawiera materiały poświęcone edukacji osób starszych w aspekcie czasu i przestrzeni.

Osobne rozdziały dotyczą Międzynarodowego Stowarzyszenia Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Polsce (ten tekst w jęz. francuskim)

Sygn.: **33453 Filia Radomsko**

CZERNIAWSKA Olga : **Szkice z andragogiki i gerontologii**. - Łódź : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej, 2007. - **S. 213-222** : *Trzydziestolecie Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Założenia i tendencje rozwoju [uniwersytet w Tuluzie]*

Sygn.: **100603**

Sygn.: **41728 Filia Tomaszów**

CZERNIAWSKA Olga : *Uniwersytety Trzeciego Wieku* // W : **Wprowadzenie do andragogiki** / pod. red. Tadeusza Wujka. - Warszawa ; Radom : Wydawnictwo i Zakład Poligrafii Instytutu Technologii Eksploatacji, 1996. - **S. 232 - 236**

Sygn.: **86224W, 86174-86176**

Sygn.: **27387 Filia Opoczno**

Sygn.: **33145, 33144 Filia Radomsko**

Sygn.: **38529 Filia Tomaszów**

DYBIEC Julian : *Edukacja dorosłych. Teorie i doświadczenia przeszłości. Perspektywy przyszłości* // W: **Edukacja i animacja społeczno-kulturalna dorosłych : (diagnoza - potrzeby - prognozy)** / red. Adam Horbowski, Jerzy Potoczny. - Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2007. - **S. 463-468**

Sygn.: **96587W**

GAJEWSKA Katarzyna : *Hierarchia wartości a poczucie własnej godności u słuchaczy Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku* // W: **Starzenie się z godnością** / red. Stanisława Steuden, Małgorzata Stankowska, Konrad Janowski ; Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II ; Towarzystwo Wolnej Wszechnicy Polskiej O/Lublin. Lubelski Uniwersytet Trzeciego Wieku. - Lublin : Wydawnictwo KUL, 2011. - **S. 115-130**

Sygn.: **101044**

Sygn.: **41953 Filia Tomaszów**

GÓRNA Joanna : *Znaczenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku dla poczucia jakości ludzi w wieku senioralnym - na przykładzie UTW w Częstochowie. Edukacja zawodowa dorosłych - konieczność czy wolny wybór?* // W: **Edukacja i animacja społeczno-kulturalna dorosłych : (diagnoza - potrzeby - prognozy)** / red. Adam Horbowski, Jerzy Potoczny. - Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2007. - **S. 514-522**

Sygn.: **96587W**

KONIECZNA-WOŹNIAK Renata : *Edukacja seniorów sposobem na samotność : na podstawie doświadczeń Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Polsce* // W : **Przeciw samotności** / red. Jolanta Twardowska-Rajewska. - Poznań : Wydawnictwo Naukowe UAM, 2005. - **S. 101-115**

Sygn.: **94507**

Sygn.: **29261 Filia Bełchatów**

KONIECZNA-WOŹNIAK Renata : *Uniwersytet Trzeciego Wieku* // W: **Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku. T. 6, Su-U** / red. nauk, i przew. kom. red. Tadeusz Pilch. - Warszawa : Wydawnictwo Akademickie „Żak”, cop. 2007. - **S. 1091-1096**

Sygn.: **95903 Czyt.**

Sygn.: **29983 P Filia Bełchatów**

Sygn.: **28891 c Filia Opoczno**

Sygn.: **34621-CZT Filia Radomsko**

Sygn.: **40635 P Filia Tomaszów**

KONIECZNA- WOŹNIAK Renata : *Uniwersytet Trzeciego Wieku przykładem samorządnych inicjatyw środowiska ludzi starszych* // W : **Praca socjalna w organizacjach pozarządowych : z problemów działania i kształcenia** / red. nauk. Barbara Kromolicka. - Toruń : "Akapit" , cop. 2005. - **S. 225-235**

Sygn.: **34099 Filia Radomsko**

KOSTRUBIEC-WOJTACHNIO Beata : *Potrzeby poznawcze osób w okresie starzenia się a uczestnictwo w zajęciach na Uniwersytecie Trzeciego Wieku* // W: **Starzenie się z godnością** / red. Stanisława Steuden, Małgorzata Stankowska, Konrad Janowski ; Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II ; Towarzystwo Wolnej Wszechnicy Polskiej O/Lublin. Lubelski Uniwersytet Trzeciego Wieku. - Lublin : Wydawnictwo KUL, 2011. - **S. 307-318**

Sygn.: **101044**

Sygn.: **41953 Filia Tomaszów**

KRYSZKIEWICZ Czesław : *Aktywne życie seniorów warunkiem pomyślnego starzenia* // W : **Starzenie się a satysfakcja z życia** / red. Stanisława Steuden, Mieczysław Marczuk. - Lublin : Wydawnictwo KUL, 2006. - **S. 281-288**

Sygn.: **95239**

LESZCZYŃSKA- REJCHERT Anna : **Człowiek starszy i jego wspomaganie : w stronę pedagogiki starości**. - Olsztyn : Wydaw. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego , cop. 2005. - **S. 170-172**: Uniwersytety trzeciego wieku

Sygn.: **30608 Filia Bełchatów**

Sygn.: **30034 Filia Opoczno**

Sygn.: **34273 Filia Radomsko**

Sygn.: **41337 Filia Tomaszów**

MAJCZAKOWA Wiesława : *Samorządność i samorząd Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku* // W: **Starzenie się a satysfakcja z życia** / red. Stanisława Steuden, Mieczysław Marczuk. - Lublin : Wydawnictwo KUL, 2006. - **S. 413-420**

Sygn.: **95239**

MARCZUK Mieczysław : *Podłoże, kształtowanie się i narodziny Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku* // W: **Starzenie się a satysfakcja z życia** / red. Stanisława Steuden, Mieczysław Marczuk. – Lublin : Wydawnictwo KUL, 2006. – S. 327-340
Sygn.: 95239

MARCZUK Mieczysław : *Lubelski Uniwersytet Trzeciego Wieku w służbie seniorom (1985-2005)* // W: **Starzenie się a satysfakcja z życia** / red. Stanisława Steuden, Mieczysław Marczuk. – Lublin : Wydawnictwo KUL, 2006. – S. 341-400
Sygn.: 95239

MISZTAŁ Anna : *Mapa biograficzna życia u Uczestników Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku* // W: **Starzenie się a satysfakcja z życia** / red. Stanisława Steuden, Mieczysław Marczuk. – Lublin : Wydawnictwo KUL, 2006. – S. 421-437
Sygn.: 95239

NOWICKA Agnieszka, MAJDAŃSKA Ewelina : *Aktywność seniorów - słuchaczy Żarskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku* // W : **Wybrane problemy osób starszych** / red. nauk. Agnieszka Nowicka. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2006. - S. 283-296
Sygn.: 94935

ORZECZOWSKA Grażyna : **Aktualne problemy gerontologii społecznej.** – Olsztyn : Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, 2001. – S. 57-63 : *Uniwersytet Trzeciego Wieku (UTW) sposobem na zachowanie aktywności intelektualnej człowieka*
Krótki rys historyczny oraz opis działalności UTW w Polsce i na świecie.
Sygn.: 88448

SITARCZYK Małgorzata : *Poczucie koherencji a zadowolenie z życia pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej i słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku* // W: **Starzenie się a satysfakcja z życia** / red. Stanisława Steuden, Mieczysław Marczuk. – Lublin : Wydawnictwo KUL, 2006. – S. 289-300
Sygn.: 95239

STANKOWSKA Małgorzata : *Słuchacze Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku jako odbiorcy wiedzy i źródło doświadczeń* // W: **Starzenie się z godnością** / red. Stanisława Steuden, Małgorzata Stankowska, Konrad Janowski ; Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II ; Towarzystwo Wolnej Wszechnicy Polskiej O/Lublin. Lubelski Uniwersytet Trzeciego Wieku. - Lublin : Wydawnictwo KUL, 2011. – S. 319-352
Sygn.: 101044
Sygn.: 41953 Filia Tomaszów

STEUDEN Stanisława : **Psychologia starzenia się i starości.** - Wyd. 1 (dodr.). - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2012. – S. 93-97 : *Uniwersytet Trzeciego Wieku*
Sygn.: 100573
Sygn.: 41614 Filia Tomaszów

STEUDEN Stanisława : **Szczęśliwi po pięćdziesiątce.** - Warszawa : Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne : "Rzeczpospolita", cop. 2009. - S. 73-87 : *Aktywność osób starszych*
Sygn.: 100176
Sygn.: 31145 Filia Bełchatów

SZAROTA Zofia : **Gerontologia społeczna i oświatowa : zarys problematyki.** - Kraków : Wydaw. Naukowe AP , cop. 2004. - S. 72-80 : *Instytucje i placówki wspierające rozwój człowieka starszego*
Sygn.: 93022, 95089, 94975
Sygn.: 29766 Filia Bełchatów
Sygn.: 34457 Filia Radomsko

SZATUR-JAWORSKA Barbara, BŁĘDOWSKI Piotr, DZIĘGIELEWSKA Małgorzata : **Podstawy gerontologii społecznej.** – Warszawa : Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, 2006. – S. 169-174 : *Uniwersytety Trzeciego Wieku jako forma kształcenia przez całe życie*
Krótka historia, charakterystyka działalności i misji UTW
Sygn.: 34315 Filia Radomsko

TRAFIAŁEK Elżbieta : *Uniwersytet trzeciego wieku* // W: **Formy opieki, wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie pomocy społecznej** / red. Józefa Brajgiel, Sylwia Badora. - Opole : Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2005. - **S. 533-545**

Sygn.: **93675W**

Sygn.: **30476W Filia Bełchatów**

ZAORSKA Zofia : *Słuchacze Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku dla środowiska* // W: **Starzenie się a satysfakcja z życia** / red. Stanisława Steuden, Mieczysław Marczuk. - Lublin : Wydawnictwo KUL, 2006. - **S. 401-412**

Sygn.: **95239**

ZIĘBIŃSKA Beata: **Uniwersytety Trzeciego Wieku jako instytucje przeciwdziałające marginalizacji osób starszych.** - Katowice : "Śląsk" Wydawnictwo Naukowe, 2010

Sygn.: **100872**

Sygn.: **41937 Filia Tomaszów**

ZYCH Adam A.: **Leksykon gerontologii.** - Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2007. - **S. 195-196** : *Uniwersytet Trzeciego wieku*

Sygn.: **95896 Czyt.**

Sygn.: **30007 P Filia Bełchatów**

Sygn.: **28961 c Filia Opoczno**

Sygn.: **35186 CZT Filia Radomsko**

ZYCH Adam A. : **Słownik gerontologii społecznej.** - Warszawa : Wydawnictwo Akademickie „Żak”, 2001. - **S. 234** : *Uniwersytety trzeciego wieku*

Sygn.: **88837 Czyt.**

Sygn.: **27538 P Filia Bełchatów**

ARTYKUŁY Z CZASOPISM:

(Artykuły dostępne w Czytelnicy Biblioteki Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim i/lub jej Filiach)

ALEKSANDER Tadeusz : *Wszechnice polskie - dotychczasowy dorobek i potrzeba rozwoju* // **Chowanna.** - **2005, t. 2 , s. 69-90**

BEDNARCZYK Henryk, MENDYK Maria, JAWORSKA Bogusława : *Powołujemy Zwoleński Uniwersytet Seniorów* // **Edukacja Ustawiczna Dorosłych.** - **2007, t. 4, s. 91-94**

CZERNIAWSKA Ewa : *Nowe tendencje w Uniwersytetach III Wieku.* - Bibliogr. // **Edukacja Dorosłych (Radom).** - **2006, nr 3, s. [67]-71**

W Polsce obserwuje się wzrost liczby słuchaczy, uczestnictwa w międzynarodowych badaniach, korzystania z projektów unijnych. Powstają nowe UTW w małych miastach i w dzielnicach dużych miast.

CZERNIAWSKA Olga : *Uniwersytet Trzeciego Wieku, 30 lat działania : przemiany, dylematy i oczekiwania w epoce ponowoczesnej.* - (Edukacja wobec starości - tradycja i współczesność / red. Agnieszka Stopińska-Pająk). - Summred.. - Bibliogr. // **Chowanna.** - **T. 2 (2009), s. [97]-113**
Uniwersytet Trzeciego Wieku - powstanie, uczestnicy i formy pracy.

FABIŚ Artur : *Edukacja seniorów - odpowiedź na wymagania współczesności* // **Edukacja Dorosłych.** - **2006, nr 1/2, s. 33-44**

GNIOSKA Jarosław : *Rembertowska Akademia Seniora* // **Praca Socjalna.** - **2009, nr 4, s. 67-80**

HALICKA Małgorzata, CZYKIER Krzysztof : *Uniwersytet Trzeciego Wieku - przeszłość, teraźniejszość, przyszłość.* - Bibliogr. // **Edukacja.** - **2009, nr 3, s. 132-137**

Działalność Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Polsce i na świecie. UTW w Białymstoku.

HRAPKIEWICZ Helena : *Uniwersytety trzeciego wieku jako jedna z form kształcenia osób starszych.* - (Edukacja wobec starości - tradycja i współczesność / red, Agnieszka Stopińska-Pająk). - Summ. - Bibliogr. // **Chowanna. - T. 2 (2009), s. [115]-126**
Uniwersytety trzeciego wieku pomocą w zaspokajaniu potrzeb osób starszych.

ILNICKA Renata : *Wychowanie do starości* // **Edukacja i Dialog. - 2006, nr 4, s.69-72**

KACPRZAK Małgorzata : *Edukacja seniorów priorytetem krajowym.* - Bibliogr. // **Edukacja Ustawiczna Dorosłych. - 2007, [nr] 2, s. 59-62**
Uniwersytety Trzeciego Wiek.

KOZACZUK Lucyna : *Uniwersytet III Wiek w powiecie chełmskim* // **Praca Socjalna. - 2005, [nr] 2, s. [90]-95**

KUJAWSKA Iza : *Gimnastyka mózgu* // **Głos Nauczycielski. - 2006, nr 31/32, s. 14-15**
Działalność uniwersytetów trzeciego wieku w Polsce.

LUBRYCZYŃSKA Katarzyna : *Uniwersytety trzeciego wieku w Warszawie.* - Warszawa : Wydawnictwo Instytutu Technologii i Eksploatacji, 2005 . - Rec.: Zofia Okraj // **Nauczyciel i Szkoła. - 2006, nr 3/4, s. [237]-240**

Analiza specyfiki, celów, funkcji i warunków społecznych, w jakich działają uniwersytety trzeciego wieku. Poruszane tematy to m.in. miejsce uniwersytetów trzeciego wieku w społeczeństwie, które się starzeje, historia i modele tych placówek, charakterystyka trzech UTW w Warszawie, ich oferta edukacyjna, struktura słuchaczy. Zachęta dla osób starszych do podjęcia aktywności życiowej po przejściu na emeryturę.

MAKUŁA Waldemar : *Kultura fizyczna - słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wiek* // **Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne. - 2010, nr 11, s. 29-33**

Prezentacja wyników badań własnych nad podejściem seniorów - słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wiek w Kielcach, do kultury fizycznej.

MALEC Małgorzata : *Uniwersytet Trzeciego Wiek jako miejsce praktyki całożyciowego uczenia się - perspektywa międzynarodowa.* - Summ. - Bibliogr. // **Edukacja Dorosłych (Radom). - 2007, nr 1/4, s. [39]-47**

Uniwersytety trzeciego wieku stają się najpopularniejszym miejscem praktyki edukacyjnej osób w późnej starości.

NITKOWSKA-WĘGLARZ Jolanta : *Czas trochę starszych żaków* // **Edukacja i Dialog. - 2012, nr 1/2, s. 25-29**

W artykule przedstawiono historię oraz ideę powstania uniwersytetów trzeciego wieku, zarówno w Polsce, jak i na świecie. Wymieniono trzy główne zadania tego ruchu, stworzonego przez prof. Pierre'a Vellasa z Uniwersytetu w Tuluzie. Opisano działalność i historię Słupskiego Uniwersytetu Trzeciego Wiek

NOWAKOWSKA Urszula : *Starość nie radość?* // **Edukacja Dorosłych (Radom). - 2006, nr 4, s. [117]-121**

Charakterystyka okresu starości. Seniorzy jako obiekt zainteresowań nauki. Uniwersytety Trzeciego Wiek.

OCHOA-DĄDERSKA Renata, CZAPKA Mirosław, OCHOA-SIGUENCIA Luis : *Aktywne obywatelstwo poprzez nowe technologie informacyjno-komunikacyjne w każdym wieku: projekt activeICT (wprowadzenie do problematyki badań własnych).* - Summ. - Bibliogr. // **Nauczyciel i Szkoła. - 2010, nr 1/2, s. [143]-149**

Opis wyników badań przeprowadzonych wśród studentów Uniwersytetu Trzeciego Wiek Górnośląskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Kardynała Augusta Hłonda w Mysłowicach dotyczących umiejętności w zakresie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych.

ORZECZOWSKA Grażyna : *Dialog międzypokoleniowy : słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wiek - studenci pedagogiki.* - Summ. Zsfg. - Bibliogr. // **Edukacja Dorosłych (Radom). - 2004, nr 1/2, s. [133]-137**

PAWŁUCKI Andrzej : *Wychowanie fizyczne - ucznia później dorosłości* // **Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne. - 2010, nr 7, s. 4-11**

Cele edukacji fizycznej osób starszych. Kształcenie nauczycieli kultury w kierunku edukacji uczniów dorosłości późnej.

PIECH Anna : *Potencjał drzemie w dojrzałości - Lubelski Uniwersytet Trzeciego Wieku* // **Praca Socjalna. - 2010, [nr] 5, s. [47]-62**

Pojęcie "starości", innowacyjne formy kształcenia osób starszych (Szkoła Superbabci i Superdziadka, historia i działalność Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku).

SEREDOCHA Izabela : *Rola Uniwersytetów trzeciego wieku w procesie starzenia się* // **Edukacja Dorosłych. 2003, nr 2, s. 73-82**

Stosunek do starości oraz teoria pomyślnego starzenia się. Cele uniwersytetów trzeciego wieku. Wyniki badań przeprowadzonych wśród słuchaczy Elbląskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Osób Niepełnosprawnych (m. in. zasadność uczenia się, formy aktywności, wpływ na samoocenę).

SKOREK Patrycja : *Siemianowicki Uniwersytet Trzeciego Wieku - czyli na wykłady do biblioteki* // **Poradnik Bibliotekarza. - 2011, [nr] 6, s. 31-32**

Działania, jakie Miejska Biblioteka Publiczna w Siemianowicach Śląskich oferuje seniorom.

STANOWSKA Małgorzata Maria : *"Open Doors for Europe" - doświadczenia Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. - Summ. - Bibliogr.* // **Edukacja Ustawiczna Dorosłych. - 2007, [nr] 2, s. 52-59**

SZAROTA Zofia : *Seniorzy w przestrzeni kulturalno-edukacyjnej społeczeństwa wiedzy. - (Edukacja wobec starości - tradycja i współczesność / red. Agnieszka Stopińska-Pająk). - Summ. - Bibliogr.* // **Chowanna. - T. 2 (2009), s. [77]-96**

Obszary intelektualnej aktywności osób w podeszłym wieku.

TUROWSKI Stanisław : *Uniwersytety III wieku : fenomen współczesności* // **Wychowanie na Co Dzień. - 2009, nr 1/2, s. 32-33**

Uniwersytety trzeciego wieku - formy działalności i znaczenie.

WALCZAK Beata : *Biblioteki otwarte na współpracę z Uniwersytetami Trzeciego Wieku* // **Poradnik Bibliotekarza. - 2009, nr 6, dod. s. 4-7**

Dotyczy bibliotek publicznych i pedagogicznych

ZAORSKA Zofia : *Uniwersytet Trzeciego Wieku stan i perspektywy* // **Oświata Dorosłych. - 1990, nr 1/2, s. 5-11**

ZAWADA Anna : *Aktywizowanie mieszkańców domów pomocy społecznej* // **Praca Socjalna. - R. 22, [nr] 1 (2007), s. 90-96**

ZIĘBIŃSKA Beata : *Uniwersytety Trzeciego Wieku - wybrane aspekty funkcjonowania organizacji* // **Polityka Społeczna. - 2009, nr 3, s. 21-26**

Przedstawienie form organizacyjnych Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz ich współpracy z innymi instytucjami.

**WYDAWNICTWA INNYCH BIBLIOTEK
DOSTĘPNE NA ZAMÓWIENIE CZYTELNIKA
W RAMACH USŁUGI WYPOŻYCZEŃ MIĘDZYBIBLIOTECZNYCH**

WYDAWNICTWA ZWARTE:

"AKTYWNOŚĆ pozazawodowa 50+" : konferencja naukowa : jubileusz X lecia UTW : biuletyn / [zespół red. w skł. Barbara Kaczmarek et al.] ; Uniwersytet Trzeciego Wieku w Lesznie. - Leszno : Uniwersytet Trzeciego Wieku, 2008

BILEWICZ Aleksandra : **Uniwersytet Trzeciego Wieku we Wrocławiu w latach 1976-2007.** - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2009

BORCZ Halina : *Udział uniwersytetów trzeciego wieku w edukacji permanentnej ludzi średniego i późnego okresu dorosłości na przykładzie zielonogórskiego UTW // W: **Szkolnictwo wyższe w systemie kształcenia ustawicznego*** / pod red. Zdzisława Wołka. - Zielona Góra : Oficyna Wydawnicza UZ, 2009. - **S. 219-233**

BUGAJSKA Beata : *Uniwersytet Trzeciego Wieku jako możliwość samorealizacji // W: **Doświadczenie wartości samego siebie w procesach edukacyjnych*** / red. Andrzej M. Tchorzewski. - Bydgoszcz, 1997. - **S. 150-158**

CIEŚLAK Marta : *Rola uniwersytetów trzeciego wieku w badaniu i promocji regionu oraz w edukacji regionalnej // W: **Wartości, polityka, społeczeństwo*** / red. nauk. Marta Zahorska i Ewa Nasalska. - Warszawa : "Scholar", 2009. - **S. 310-320**

CZOSNYKA Mieczysław : **Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Małopolskiej Wyższej Szkole Ekonomicznej w Tarnowie : 2006-2011** / [tł. streszcz.: Justyna Trzewik - j. ang., Monika Stach - j. niem.]. - Tarnów : Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna : Stowarzyszenie Oświatowców Polskich. Oddział, 2011

DZIESIĘĆ lat działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Białymstoku / [pod red.: Ireny Rząca, Czesława Kryszkiewicza]. - Białystok : Uniwersytet Trzeciego Wieku : Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury, 2004

10 lat działalności Sandomierskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku : wydawnictwo jubileuszowe / pod red. Elżbiety Lubery ; Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza w Sandomierzu, Sandomierski Uniwersytet Trzeciego Wieku. - Sandomierz : Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza, 2005

DZIESIĘCIOLECIE Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Bielsku-Białej / [oprac. red. Małgorzata Słonka]. - Bielsko-Biała : Gmina Bielsko-Biała, 2007.

HALICKI Jerzy : **Edukacja seniorów w aspekcie teorii kompetencyjnej : studium historyczno-porównawcze.** - Białystok : "Trans Humana", 2000

IDZIKOWSKI Bogdan : *Uniwersytet Trzeciego Wieku w Zielonej Górze - ewolucja funkcji // W: **Edukacja dorosłych w perspektywie integrowania się Europy*** / red. Zdzisław Wołek. - Zielona Góra, 2000. - **S. 147-158**

KANIA Tadeusz : *Specyfika Uniwersytetów Trzeciego Wieku - uwarunkowania demograficzne i społeczno-kulturowe (na przykładzie UTW z województwa śląskiego) // W: **Upowszechnianie kultury - wyzwaniem dla edukacji kulturalnej*** / pod red. Katarzyny Olbrycht, Eweliny Koniecznej, Jolanty Skutnik. - Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2008. - **S. 334-350**

KIESZKOWSKA Anna : *Potrzeby ludzi starzejących się i starych na przykładzie Uniwersytetu Trzeciego Wieku, domów rodzinnych i Państwowego Domu Pomocy Społecznej w Kielcach // W: **„Trzeci wiek” : szanse – możliwości-ograniczenia*** / pod red. Andrzej M. de Tchorzewskiego i

Aldony Chrapkowskiej-Zielińskiej. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Uczelniane Akademii Bydgoskiej, 2000. – **S. 132-141**

KONIECZNA Renata : *Uniwersytety Trzeciego Wieku na (w) drodze do życiowej mądrości // W : Drogi edukacyjne i ich biograficzny wymiar* / pod. red. Elżbiety Dubas i Olgi Czerniawskiej. – Warszawa ; Radom : Instytut Technologii Eksploatacji, 2002. – **S. 295-301**

KORZENIEWSKA Aleksandra Henryka : **Oczekiwania osób starszych w aspekcie działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Działdowie : działającego pod patronatem Wyższej Szkoły Informatyki i Ekonomii TWP w Olsztynie.** - Olsztyn : Wydawnictwo Uczelniane Wyższej Szkoły Informatyki i Ekonomii TWP, 2009

KRAWCZAK Dorota : *Rozszerzenie funkcji uniwersytetów trzeciego wieku w sytuacji zmiany społecznej // W : Szkolnictwo wyższe w systemie kształcenia ustawicznego* / pod red. Zdzisława Wołka. - Zielona Góra : Oficyna Wydawnicza UZ, 2009. - **S. 211-218**

KSIĘGA pamiątkowa XXV-lecia działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Uniwersytecie Rzeszowskim 1983-2008 / pod red. Genowefy Kruczek-Kowalskiej, Zofii Prokop. - Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2008

MAKUŁA Waldemar : **Kultura fizyczna słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Nowym Sączu** / Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu. – Nowy Sącz : Wydawnictwo Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, 2011

MATLAKIEWICZ Alina : **Edukacja dorosłych w Wielkiej Brytanii.** – Warszawa : Wydawnictwo Akademickie "Żak", 2003. – **S. 225-226** : Zarząd Uniwersytetów Trzeciego Wieku (The Third Age Trust)

MATLAKIEWICZ Alina : **Edukacja dorosłych w Wielkiej Brytanii.** – Warszawa : Wydawnictwo Akademickie "Żak", 2003. – **S. 296 – 304** : *Uniwersytety Trzeciego Wieku*
Historia i współczesność UTW – od początków na kontynencie europejskim do współczesności w Wielkiej Brytanii

MELLER Józefina : **Koszaliński Uniwersytet Trzeciego Wieku : jubileusz X-lecia.** - Koszalin : Koszalińska Biblioteka Publiczna, 2003

ORZECZOWSKA Grażyna : *Edukacyjne funkcje podróży : słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku o swoim podróżowaniu // W : Drogi edukacyjne i ich biograficzny wymiar* / pod red. Elżbiety Dubas i Olgi Czerniawskiej. – Warszawa ; Radom : Instytut Technologii Eksploatacji, 2002. – **S. 259-256**

POGLĄDY ekonomiczne słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku / [red. nauk. Leszek Kałkowski] ; Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Tarnowie. Katedra Nieruchomości i Ubezpieczeń, Uniwersytet Trzeciego Wieku. - Tarnów : Wydawnictwo Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej, 2008

SIKORA Jan : *Uniwersytet Trzeciego Wieku - przeciwdziałanie marginalizacji osób starszych // W : Enklawy życia społecznego* / [pod red. Leszka Gołdyki i Ireny Machaj]. - Szczecin : Wydawnictwo Naukowe US, 2007. - **S. 461-479**

SOCJOLOGIA jako społeczna terapia / red. nauk. Anna Wachowiak ; Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Uniwersytet Zielonogórski. - Zielona Góra : Uniwersytet Zielonogórski, 2008

TORUŃSKI Uniwersytet Trzeciego Wieku / [oprac. red.: Barbara Czerwińska, Daniela Szymańska, Włodzimierz Winclawski]. - Toruń : "Turpress", 1999

TRZECI wiek bez starości : Uniwersytet Trzeciego Wieku w Kielcach w latach 1985-2000 / pod red. Andrzeja Jopkiewicza i Elżbiety Trafiałek ; [Uniwersytet Trzeciego Wieku w Kielcach]. - Kielce : Wszechnica Świętokrzyska, 2000

UNIwersYTET ludzi dojrzałych : dziesięciolecie (1993-2003) / oprac. Krystyna Kamińska ; Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Gorzowie Wlkp. - Gorzów Wlkp. : Wydawnictwo Artystyczno Graficzne "Arsenał" : na zlec. Stowarzyszenia Uniwersytetu Trzeciego Wieku, 2003

UNIwersYTET Trzeciego Wieku naszym latom dodaje życia / oprac. Krystyna Kamińska. - Gorzów Wielkopolski : Wydawnictwo Artystyczno-Graficzne "Arsenał", 2008

UNIwersYTET Trzeciego Wieku "Calisia" : publikacja jubileuszowa z okazji 3-lecia istnienia. - Kalisz : Nowe Skalmierzyce : Uniwersytet Trzeciego Wieku ; Studio Grafiki i Technik Internetowych, 2009

UNIwersYTET Trzeciego Wieku w Warszawie : praca zbiorowa / pod red. Haliny Szwarz ; Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego w Warszawie. - Warszawa : UTW, 1995

WAWRZYŃIAK Joanna K. : *Instytucjonalne formy opieki i wsparcia osób starszych w wybranych krajach Europy* // W: **Opieka i wychowanie w instytucjach wsparcia społecznego : diagnoza i kierunki rozwoju.** - Łódź : Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, 2012. - S. 245-256

Dotyczy Niemiec, Szwajcarii, Wielkiej Brytanii

ARTYKUŁY Z CZASOPISM:

BADOWSKA-ŚREDNIAWA Barbara, ANDRZEJEWSKI Krzysztof : *Gdański Uniwersytet III Wieku jako źródło inspiracji dla samorozwoju pomorskich seniorów* // **Rocznik Andragogiczny.** - 2009, s. 327-335

BIELAS-GOŁUBOWSKA Urszula, IWASIOŃ Sławomir : *Uniwersytet na całe życie* // **Pogranicza.** - 2011, nr 2, s. 33-42

BROCZEK Katarzyna : *Starzenie się i starość w opinii słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku Szkoły Głównej Handlowej i studentów Akademii Medycznej w Warszawie* // **E-Mentor.** - 2007, nr 4, s. 62-66

CZERNIAWSKA Olga : *Włoskie Uniwersytety Trzeciego Wieku* // **Oświata Dorosłych.** - 1990, nr 6, s. 225-230

DZIUBA Anna : *Muzykoterapia w Uniwersytecie Trzeciego Wieku* // **Forum Edukacyjne Wydziału Pedagogiki Wyższej Szkoły Informatyki.** - Nr 4/5 (2007/2008), s. 107-115

HAŁAS Marek, WACHOWIAK Anna : *Działalność WSHiR na rzecz organizacji pożytku publicznego - misją uczelni : wyniki badań na wrzesińskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku* // **Zeszyty Naukowe / Wyższa Szkoła Handlu i Rachunkowości w Poznaniu.** - 2010, s. 109-123

ISAKIEWICZ Elżbieta : *Czas lecących żurawi* // **Tygodnik Powszechny.** - 2010, nr 27, s. 3-5
Uniwersytety Trzeciego Wieku - seniorzy nadal chcą się uczyć.

DŁUŻAK Florian : *Szkoła dla seniora* // **Przegląd.** - 2008, nr 21, s. 52-53

DUNAJSKA Dominika : *Uniwersytet trzeciego wieku* // **Tygodnik Solidarność.** - 2003, nr 33, s. 32-33

KOZACZUK Lucyna : *Edukacja i aktywizacja osób starszych na przykładzie Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Chełmie* // **Roczniki Naukowe Caritas.** - R. 10 (2006), s. 57-65

LEMAN Helena : *Trzeci wiek na topie* // **Przegląd.** - 2012, nr 14, s. 30-32

LUBRYCZYŃSKA Katarzyna : *Warszawskie uniwersytety trzeciego wieku* // **E-Mentor.** - 2005, nr 2, s. 89-92

MAĆZYŃSKA-DILIS Agnieszka : *Trzeci wiek twórczy i uśmiechnięty* // **Gazeta Szkolna : aktualności. - 2008, nr 3/4, s. 8-9**

Uniwersytety Trzeciego Wieku to inicjatywa, która pozwala starszym ludziom uwierzyć we własne siły, otwiera przed nimi nowe możliwości i ułatwia realizowanie wielu marzeń.

SEREDOCHA Izabela : *Znaczenie aktywności społecznej i edukacyjnej osób starszych w perspektywie słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku i osób niepełnosprawnych w Elblągu* // **Zarządzanie Publiczne. - 2010, nr 3, s. 155-170**

TRAFIAŁEK Elżbieta : *Starość a edukacja permanentna* // **Kieleckie Studia Pedagogiczne i Psychologiczne / WSP Kielce. - T. 10 (1995), s. 135-144**

Uniwersytety Trzeciego Wieku.

TRAFIAŁEK Elżbieta : *Uniwersytety Trzeciego Wieku w zapobieganiu marginalizacji społecznej ludzi starych.* - Bibliogr. // **Gerontologia Społeczna. - 2006, nr 1, s. [19]-25**

Uniwersytety Trzeciego Wieku w Europie Zachodniej - wybrane wzorce działań kompensacyjnych. Uniwersytety Trzeciego Wieku w Polsce - stan i potrzeby.

WRÓBLEWSKA Walentyna : *Autoedukacja słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku* // **E-Mentor. - 2007, nr 2, s. 78-82**

ZGŁOBICKA-GIERUT Wioleta : *Sylwetka psychologiczna studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku : wnioski z badań.* - Bibliogr. // **Wspólne Tematy. - 2007, nr 11/12, s. 54-65**

ZNYK Małgorzata : *Edukacja językowa osób starszych na przykładzie Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Płocku* // *Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Płocku. Pedagogika. - T. 5 (2006), s. 259-269*